

Accessibilitat i Innovació

L'EMPREDOR I LA IDEA

Departament d'Organització d'Empreses

Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú (EPSEVG-UPC)

Ariadna Llorens (ariadna.llorens@upc.edu)
Jasmina Berbegal (jasmina.berbegal@upc.edu)

Curs 2009-2010/2n.Q

Reconeixement - No
Comercial - Sense Obra
Derivada de Creative
Commons

Contingut

1. Característiques i perfil de l'empresari
2. Tipologies d'innovador
3. Identificació i avaluació d'oportunitats empresarials

Objectius de la sessió

- L'emprenedor
- Creativitat i fonts d'idees
- Criteris d'avaluació de les idees innovadores

L'emprenedor i la idea

Característiques i perfil de l'empresari

Característiques i perfil de l'empresari

Activitat 1: Reflexió en grup

- **Discussió en grup:** Temps 10 minuts
- **Objectiu:** Enumerar les característiques (personals i professionals, actituds i aptituds) que defineixen el perfil d'un empresari.

Activitat 2: Reflexió de classe

- **Posar en comú les idees dels diferents grups:** Temps 10 minuts

Característiques i perfil de l'empresari

El perfil de l'empresari (1/4): característiques i mites

- Desig d'independència
- Necessitat d'assoliment
- Aptitud per identificar oportunitats on d'altres hi veuen problemes
- Control intern
- Perseverància
- Esperit de risc o propensió a assumir riscos moderats
- Creativitat, intuïció, visió
- Capacitat directiva
- Capacitat d'aprendre de l'experiència
- Laboriositat

- Orientats a l'acció, no al pensament
- Neixen, no es fan
- Són inventors o innovadors
- Desarralats socials o acadèmics
- Només es necessiten diners per a ser empresari
- És qüestió de sort
- Obtenen l'èxit en el primer intent
- La seva motivació dominant és el benefici

“ La reunió de tots aquests atributs o qualitats en una persona és menys comú que les qualitats que són necessàries per treballar servilment a les ordres dels altres” (Say, 1767-1832).

Característiques i perfil de l'empresari

El perfil de l'empresari (2/4)

- Necessitat d'**independència**
- **Infància dura i començaments difícils:**
 - ✓ Fugida de la pobresa
 - ✓ Fugida de la inseguretat
- **Motivació d'assoliment:**
 - ✓ Desig de fer coses, de crear, d'assolir resultats
 - ✓ Assumeix la responsabilitat individual del resultat de les seves accions o decisions
 - ✓ Posseeix la capacitat d'innovació
 - ✓ Les seves accions no són rutinàries
 - ✓ Necessitat de retroinformació
 - ✓ Planificació a llarg termini

Característiques i perfil de l'empresari

El perfil de l'empresari (3/4)

- **Esperit de risc** (moderat i mitjà)
- **Control interno vs destí**
- **Persona insatisfeta**
 - ✓ Font d'energia per a l'acció
 - ✓ Objectius cada vegada més ambiciosos
 - ✓ Falta de seguretat, atur, bloqueig en la promoció, propostes o idees rebutjades
 - ✓ Relació entre immigració i empresari
- **Edat** (25-40)
- **Pares empresaris** (prop del 40 %)
- Visió de **futur**

Característiques i perfil de l'empresari

El perfil de l'empresari (4/4)

- Formació (inferior a la mitjana dels directius) i **experiència**
- Intuïció:
 - ✓ Relació ràpida a problemes (solucions)
 - ✓ Alerta a les oportunitats
- Obsessió per aconseguir l'objectiu (I/pl)
- Persones d'**acció** immediata (c/pl)
- Tolerància a la **ambigüitat** i a la **incertesa**
- Capacitat d'**aprendre de l'experiència**: El fracàs com a fórmula d'aprenentatge.

Característiques i perfil de l'empresari

Condicionants a considerar quan es crea una empresa

Demanda
Mà d'obra qualificada
Infraestructures
Disponibilitat de capital
Política econòmica adequada

◀◀ Fets econòmics

Fets no econòmics ▶▶

Fets (exemples o proves) que demostrin la viabilitat de crear noves empreses
Legitimitat social de l'empresari
Marc institucional

Característiques i perfil de l'empresari

Característiques de conducta

- Capacitat **empresarial** o **estratègica**
- Capacitat **directiva operativa**
 - ✓ Buscar i recollir informació
 - ✓ Energia i capacitat d'aguant
 - ✓ Habilitats per manejar riscos
 - ✓ Establir relacions
 - ✓ Comunicació i negociació
 - ✓ Lideratge

Característiques i perfil de l'empresari

Motius per crear una empresa

- **Independència** personal (66%)
- Possibilitat de posar en pràctica les **pròpies idees** (65%)
- Crear alguna **cosa pròpia** (49%)
- **Estar al front** d'una organització i/o dirigir a un grup (24%)
- Afany d'**independència econòmica** (16%)
- Aconseguir **patrimoni personal** (12%)
- Afany de **guanyar més diners** que treballant a sou (9%)
- Impossibilitat de **trobar feina** (3%)
- Aconseguir una **retribució justa** (5%)

Font: Genesca i Veciana. "Actitudes hacia la creación de empresas".

Tipologies d'innovador

- Capacitat de gestió de recursos
- Orientat a les fites i objectius professionals
- Eficaces i pràctics
- Pensament lògic
- Pensament fred
- Valora el temps
- Orientat a les persones
- Evita el conflicte
- Estil democràtic de lideratge
- Valora les persones per damunt del temps
- Altruista

GESTOR	MEDIADOR
IMPULSOR	METÒDIC

- Cerca de prestigi
- Imaginatiu, creatiu
- Impulsiu (ràpid en prendre decisions)
- Alta càrrega emocional en la presa de decisions
- Molta confiança en sí mateix
- Individualista
- Analític
- Perseverant
- Perfeccionista
- Gran resistència al treball
- Gran sentit de l'ordre
- Necessitat de controlar totes les variables.

Error, segons tipologies d'innovador

- Excessivament orientat al procés
- Orientació endogàmica de la gestió i de la estratègia d'empresa
- Pobre motivació de l'equip
- Absència de lideratge de la creativitat
- Manca d'orientació al client
- Excessiva documentació i burocràcia
- Manca de política de recursos humans

GESTOR

IMPULSOR

- Deixar-se portar per idees romàntiques, poc realistes
- Sobreestimar els esforços
- Creure en el producte per damunt de l'estratègia de venda
- Falta de planificació (inclòs de pla d'empresa)
- Previsions massa optimistes
- Presa excessiva de riscos
- Excessiu endeutament
- Mort per èxit de l'empresa

Errors, segons tipologies d'innovador

- Planificació del temps deficient
- Replantejament constant
- Pèrdua dels objectius
- Manca de pensament assertiu i dificultats per prendre decisions
- Mala gestió dels clients
- Acceptació de "morosos"

MEDIADOR

METÒDIC

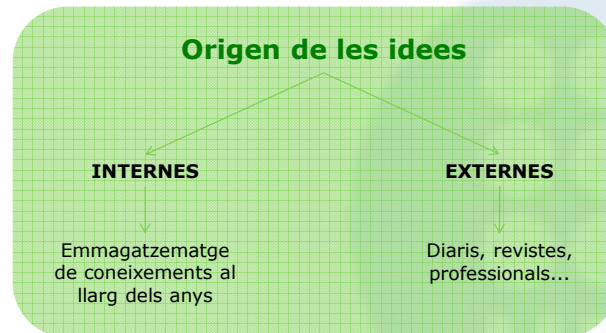
- Previsions massa conservadores
- Orientació excessiva al producte
- Manca de creativitat en la producció i/o de línies de negoci
- Manca de lideratge proactiu
- Problemes de lideratge en general
- Manca d'habilitats per a la venda
- Manca de visió holística de l'empresa

L'emprenedor i la idea

Identificació i avaluació d'oportunitats empresarials

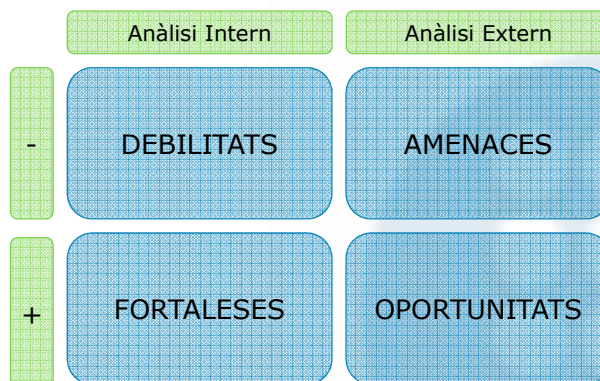
Identificació i avaluació d'oportunitats

La innovació és la funció específica dels empresaris. És el procés mitjançant el qual converteixen idees en **oportunitats comercialitzables**.

Identificació i avaluació d'oportunitats

Anàlisi **DAFO**

Com es generen idees empresarials

A partir de...

- L'experiència laboral prèvia
- Els canvis perceptibles de l'entorn
- Les circumstàncies personals

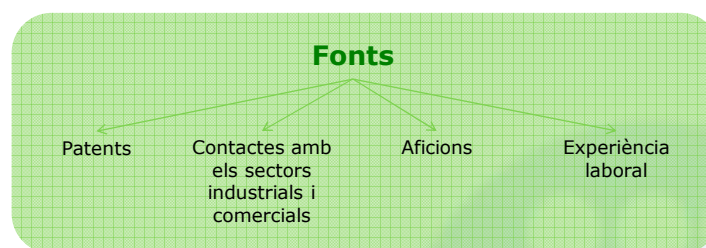
Mitjançant...

- La còpia o la importació
- Ideant un sistema
- Aprofitant habilitats pròpies

Per a...

- Fer-ho millor que els altres
- Canviar la forma de fer
- Cobrir una necessitat
- Ocupar un segment del mercat que estava desatès

Origen de noves idees

Les idees sorgeixen de ...

- Visió analítica del nostre entorn
- Coincidències
- Cerca de solucions a problemes específics
- Negocis existents
- Franquícies

Origen de noves idees

Fonts de creació d'activitat

- Copiar
- Robar
- Repetir un mòdul existent
- Separar una unitat o un esglaió de la cadena de valor i donar-hi autonomia
- Aprofitar oportunitats adquirint allò millorable, explotant les habilitats personals o bé les imatges, marques, paisatges, costums, ... conegudes
- Crear nous productes o serveis per satisfer necessitats, solucionar problemes o senzillament fer millor allò que ja s'està fent

Origen de noves idees

Fonts de noves idees

- La invenció
- L'interès personal o els "hobbies"
- L'observació de les tendències socials
- L'observació de les deficiències dels altres
- L'anàlisi d'una deficiència prèviament detectada
- El descobriment de les noves utilitats de les coses ordinàries
- La transformació de l'ocupació actual
- Noves utilitats per nous productes o serveis

Origen de noves idees

Mètodes utilitzats més freqüentment per posar en marxa noves iniciatives empresarials

- Copiar millorant
- Transferir d'un país a un altre
- Creixement modular
- Adquisició
- Segmentació voluntària
- Vitalitzar una idea
- Construir sobre una imatge coneguda
- Construir sobre habilitats personals
- Perfeccionar un esllaó de la cadena de valor
- Descobrir una oportunitat nova
- Trobar una forma diferent de produir, comercialitzar i/o distribuir un producte
- Apostar per un emprenedor

Origen de noves idees

Exemple de "check list" per a l'estimulació de la imaginació i la generació d'idees alternatives

- Què passa si invento? Si poso lo de l'exterior a l'interior o lo de sobre a baix?
- Què es pot fer en quant a la forma o a la dimensió?
- Què es pot deixar de fer?
- Què passa si considero els extrems?
- Què passa si ho faig simètric o asimètric?
- Es pot fer l'objecte més segur?
- Pot ser més atractiu?
- Pot ser més econòmic?
- Pot lliscar en lloc de girar o viceversa?
- Pot moure's o pot quedar-se quiet?

Criteris d'avaluació de les oportunitats

- Necessitat de satisfer el producte o servei
- Possibilitat d'identificar als clients potencials
- Tamany del mercat
- Taxa de creixement del mercat
- Participació al mercat
- Situació competitiva: grau i estructura de la competència
- Resposta esperada dels competidors en quant a producte, tecnologia, comercialització, etc.
- Grau de control sobre preus, costos, canals de distribució, ...
- Costos de producció, màrketing, distribució, ...
- Marge brut de contribució
- Rendibilitat
- Termini per assolir el punt crític
- Termini per tenir "cash-flow" positiu
- Possibilitat de protegir la idea, el producte, ...
- Característiques de l'empresari i l'equip fundacional

Algunes recomanacions

- Pensa en activitats amb amics, cursos de formació, viatges
- Pensa què està passant a la societat i a l'economia, cap a on anem
- Pensa en les teves pròpies habilitats no professionals
- Pensa en els teus "hobbies"
- Pensa en el teu treball, en la teva experiència laboral en general
- Pensa en la teva formació reglada
- No t'obsessionis intentant inventar alguna cosa nova
- Pensa en alguna cosa que ja existeix i funciona i canvia-la de lloc
- Pensa en alguna que ja existeix i canvia'n alguna de les seves característiques bàsiques